

O. AUGUSTYN JANKOWSKI OSB

**KRÓLESTWO BOŻE
W PRZYPOWIEŚCIACH**

Wydanie czwarte, przejrzone i uzupełnione

Projekt okładki i stron tytułowych: o. Hieronim St. Kreis OSB

Imprimatur: Kuria Metropolitalna
Nr 2348/97, Kraków, dnia 1.09.1997 r.
† Kazimierz Nycz, wikariusz generalny
Ks. Kazimierz Moskała, notariusz
O. Tomasz M. Dąbek, cenzor

Superiorum permissu: Opactwo Benedyktynów
L.dz. 84/97, Tyniec, dnia 30.08.1997 r.
† Adam Kozłowski OSB, opat tyniecki

ISBN 83-7354-057-1

© TYNIEC Wydawnictwo Benedyktynów
ul. Benedyktyńska 37
30-375 Kraków
tel. (012) 267-53-92
tel./fax (012) 267-53-91
e-mail: wydawnictwo@benedyktyni.pl
[www: wydawnictwo.benedyktyni.pl](http://www.wydawnictwo.benedyktyni.pl)

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA DO WYDANIA CZWARTEGO	7
Wstęp	
KLUCZE DO SKARBKA PRZYPOWIEŚCI EWANGELIJNYCH.....	9
1. POTRZEBA KLUCZY	9
2. PRZYPOWIEŚCI EWANGELIJNE JAKO SZCZEGÓLNY GATUNEK LITERACKI	11
3. CEL JEZUSOWEJ PEDAGOGII W NAUCZANIU ZA POMOCĄ PRZYPOWIEŚCI	17
4. DZIEJE PRZEKAZU SŁÓW I SPOSOBU ICH ZAPISU	19
Rozdział I	
ZAŁOŻENIE KRÓLESTWA BOŻEGO	24
Zasiew i jego różne wyniki	24
Jezusowe wyjaśnienie przypowieści	27
Rozdział II	
DYNAMIKA KRÓLESTWA BOŻEGO	32
Zasiew rosnący własną siłą	32
Ziarnko gorczycy	34
Zaczyn chlebowy	37
Rozdział III	
WOBEC NAJWYŻSZEJ WARTOŚCI KRÓLESTWA BOŻEGO	42
Skarb ukryty w roli i drogocenna perła	42
Wieża i wojna	48
Łk 14,26–33	48
Rozdział IV	
KRÓLESTWO BOŻE A ISTNIENIE ZŁA	51
Chwast	51
Sieć	56
Rozdział V	
NOWA SKALA OCEN W KRÓLESTWIE BOŻYM	61
Faryzeusz i celnik	61
Głupi bogacz	66
Bogacz i ubogi Łazarz	70
Robotnicy w winnicy	75
Dwa skreślone długi	80
Zaginiona owca	85
Zagubiona drachma	89
Syn marnotrawny	91

Rozdział VI	
OPÓR WOBEC KRÓLESTWA BOŻEGO	96
Działwa na rynku	96
Dwaj synowie wobec rozkazu ojca	100
Wielka ucztą i niegrzeczni zaproszeni	102
Nieurodzajny figowiec	108
Przewrotni rolnicy	111
Rozdział VII	
KONIECZNOŚĆ WYSŁĘKU DLA KRÓLESTWA BOŻEGO	118
Obrotny rządcą	118
Miny i talenty	122
Rozdział VIII	
NOWE PRZYKAZANIE WYMAGANIEM KRÓLESTWA	130
Nielitościwy współsługa	130
Miłosierny Samarytanin	135
Rozdział IX	
MODLITWA PRAWDZIWYCH SYNÓW KRÓLESTWA BOŻEGO	140
Natrętny przyjaciel	166
Niesprawiedliwy sędzia	168
Rozdział X	
CZUJNOŚĆ NA PRZYJŚCIE KRÓLA	175
Czujny odźwierny	177
Czujny gospodarz	179
Sługa wierny i niewierny	181
Dziesięć panien	186
Słudzy nagrodzeni za czujność	189
ZAKOŃCZENIE	195
SKOROWIDZ OMÓWIONYCH PRZYPOWIEŚCI	197
SKOROWIDZ BIBLIJNY	199
SKOROWIDZ NAZWISK	203
SKOROWIDZ WYRAZÓW GRECKICH	204
SKRÓTY	205
BIBLIOGRAFIA	207

PRZEDMOWA DO WYDANIA CZWARTEGO BŁĄD! NIE ZDE- FINIOWANO ZAKŁADKI.

W mojej książce pt. *Z rozważań nad Nowym Przymierzem*, wydanej w roku 1958 (Pallottinum, Poznań), najobszerniejszy dział stanowił cykl przemówień tak zatytułowany jak niniejsza książka: *Królestwo Boże w przypowieściach*. Ta jednak nie jest zwykłym wznowieniem tamtych 194 stronic, inną szcionką drukowanych; jest i obszerniejsza, i znacznie zmieniona.

Dwie przyczyny wpłynęły na to, że po upływie 34 lat, w roku 1992, ten sam temat doczekał się przepracowania i wydania na nowo. Pierwsza – to postęp bibliistyki dokonujący się krokami milowymi, który zaznaczył się również w dokumentach Soboru Watykańskiego II. *Aggiornamento* więc w zakresie badania przekazów ewangelijnych stało się koniecznością. Druga zaś przyczyna wprowadzenia zmian – to nieco poszerzony krąg adresatów niniejszego opracowania. Wbrew moim pierwotnym zamierzeniom to pierwsze opracowanie przypowieści w dawnych *Rozważaniach* stało się niemal podręcznikiem dla alumnów seminariów duchownych, gdyż nie było i nie ma dotąd w polskiej literaturze biblijnej pracy traktującej o całości tego zagadnienia. W przeciągu tych lat sam niejednokrotnie, wykładając na kursie seminarijnym *przypowieści*, siłą rzeczy uzupełniałem swój dawny tekst zdobyczami, jakie w tym zakresie przynosiły nam nowe fachowe opracowania zagraniczne. Wszystkie te uzupełnienia zostały włączone do niniejszego opracowania.

Tym niemniej pierwotne moje ujęcie, wyraźnie popularyzacyjne, nosiło znamię, którego nie powinno – jak sądzę – zabraknąć w niniejszym wznowieniu. Była to mowa żywa. Ta książka więc nie ma być podręcznikiem, lecz nadal – żywym słowem, przeznaczonym przede wszystkim do rozważania osobistego, dostępnym dla niefachowców. Tacy zaś mają prawo do zgłębiania pisanego słowa Bożego nie tylko na drodze naukowej.

Chcąc więc uczynić zadość jednym i drugim potrzebom, które wpłynęły na niniejsze opracowanie tematu przypowieści, należało pójść na pewien kompromis. Mianowicie w tym nietypowym komentarzu wyróżniono sposobem druku

samo rozważanie słowa Bożego od fachowych informacji, niezbędnych przede wszystkim dla studentów teologii. Tak więc wiadomości, wydrukowane mniejszą czcionką, może w swej lekturze bez szkody pomijać Czytelnik, który pragnie czytać Pismo Święte „jedynie w tym duchu, w jakim zostało zapisane” (*Naśladowanie Chrystusa*).

Z wdzięcznością myślę o niepokalanowskim Wydawnictwie OO. Franciszkanów, dzięki któremu ukazało się wydanie II, przejrane i poprawione w roku 1992. Jego nakład rozszedł się stosunkowo prędko. Dlatego nasze wydawnictwo TYNIEC postanowiło po 5 latach wznowić wydanie. Różni się ono od poprzedniego tylko nielicznymi uzupełnieniami w zakresie informacji i literatury oraz wyróżnieniem przypowieści potraktowanych przedtem sumarycznie.

Niniejsze wydanie dodaje uzupełnienia w zakresie nowszej literatury i słów obcojęzycznych, skorowidzów oraz uwzględnia tekst ostatnich wydań *Biblii Tysiąclecia*.

Czytelnikom tej książki chcę pomóc w przeżyciu osobistym tych słów Pańskich: *Wam dana jest tajemnica królestwa Bożego...* (Mk 4,11).

Tyniec Opactwo, 11 VII 2003, w uroczystość św. Benedykta, Patrona Europy 2003

Autor